

Det første Forslag udtrykker sikkert bedst, hvad der sigtes til. Det er knapt i sin Form og klart i sit Indhold, idet det kun bestaar af 5 Linier og 2 Paragraffer, det er ikke til at tage fejl af, hvad der menes; man søger at løse de Baand, man vil løse, og ikke andet. Jeg kunde ønske, at de ærede Forslagsstillere vare blevne ved dette Forslag. Det forekommer mig, at det var en nem lille vel udhalet Skude, som de ikke havde behøvet at lade vende for første Byge; de foretrak jo imidlertid at møde anden Gang med, hvad jeg vil kalde et mægtigt stort fuldrigget Fregatskib, som stak alt for dybt til at klare de Skær og Grunde der ventede det paa Vejen. Det omfattede mangfoldige andre Ting end dem, som de Herrer oprindelig havde villet lovgive om. Det var en fuldstændig Ægteskabslovgivning, der omhandlede alt muligt om Betingelserne for Indgaaelsen af Ægteskab og førte os ind i Diskussioner, og som de Herrer ville erindre, ret varme og interessante Diskussioner f. Eks. om, hvorvidt det var tilladeligt at ægte sin Svigermøder, et Spørgsmaal, som forekommer mig at have mere teoretisk end praktisk Interesse. Det andet Forslag stillede Præsten frit nok, men det lagde meget stærke Baand paa Medlemmer af Folkekirken, Baand, som stode i stærk Modstrid til tiltante Forestillinger og ikke kunde andet end saare manges Følelser, idet alle skulde søge til Øvrigheden, førend de kunde komme til Kirken. For mit personlige Vedkommende skal jeg ikke nægte, at jeg ikke holdt meget af det. Jeg hører paa det Punkt ogsaa til de konservative, at jeg synes, at den nuværende kirkelige Vielse for dem, Kirken vil have med at gøre, og som ville have med Kirken at gøre, ikke er en uheldig Blanding, men en meget tiltalende Forening af borgerligt og kirkeligt. Altsaa, jeg vilde nødig have, at disse to Ting skulde skilles, og jeg maa tilstaa, at hvis jeg kunde tænke mig, at Borgere skulde tvinges til først at indgaa Ægteskab for Øvrigheden, vilde der i mine Øjne blive temmelig lidt tilbage for Kirken at gøre. Det vilde for mig saa staa som naturligt, at de, som vilde have med Kirken at gøre paa den Dag, søgte det under en anden Form end gennem Vielse, der vilde

have tabt en stor Del af sin Betydning, naar det borgerlige Element var taget ud af den; man kunde f. Eks. søge sin Trang til at komme i Forhold til Kirken tilfredsstillet ved Altergang.

Det sidste Forslag er tilsyneladende af noget mindre Omfang. Pillen er ligesom svøbt ind eller forgyldt. Man har ikke fraveget det tvungne borgerlige Ægteskab, man har kun tilladt at gaa til Præsten i Stedet for til Øvrigheden, det er det hele; og saa har man ved dette Lovforslag yderligere skabt en anden Tvang, nemlig Tvang for Præsterne til at medvirke til eller, om man hellere vil, attestere Indgaaelse af borgerligt Ægteskab, og det forekommer mig, at dette ny ikke er heldigt. Det, som har været de ærede Forslagsstilleres Hensigt, antager jeg, har oprindelig været at fritage Præsterne for Samvittighedstvang, men denne Samvittighedstvang kan nu komme igen paa anden Maade og vil maaske kunne indtræffe ikke saa lidt hyppigere. De Præster, som endelig ikke vilde vie fraskilte, have som Regel, tror jeg, hidtil kunnet sno sig fra det, idet der altid har været andre, der have været vilige dertil, men efter det foreliggende Forslag skal Brudeparret nødvendigvis søge Brudens Sogn, og Præsten der vil være absolut nødt til at foretage den borgerlige Vielse, hvilket vistnok for mange, det være sig med Rette eller Urette, vil sætte dem i en overordentlig pinlig Forlegenhed.

Om nu det første Forslag er det bedste ifølge sit Indhold, er naturligvis noget, man kan strides om, men at det er det bedste med Hensyn til Chancerne for at komme igennem, forekommer mig at være fuldstændig indlysende; det er det ubetinget, det nærer jeg ingen Tvivl om. Det er jo for at gennemføre deres Forslag, at de ærede Forslagsstillere ere fremkomne med det. Man ser jo ikke saa sjælden, at der i den sidste Samling af en Valgperiode indbringes Forslag, om hvilke endogsaa selve Forslagsstillerne meget aabent og ærlig indrømme, at de fremsætte dem uden Spor af Haab om at kunne føre dem igennem, men blot for ved deres Forslag at lægge egen Fortræffelighed og andres Afskyelighed klart for Dagen for Vælgerne. Men noget saadant er der jo ikke Tale om